

2007/00201
Hof Den Bosch

Awb 4:84
Wbm 36p
Uitv reg Wbm 8n

Energiepremie ondanks te late aanvraag voorzieningen

Toelichting staatssecretaris van 15 april 2009 nr. DGB 2009-2114 op intrekking cassatieberoep inzake lopende procedure Hoge Raad nr. 2008/05316, n.a.v. uitspraak Hof Den Bosch van 21 november 2008

B heeft een nieuwe woning laten bouwen waarvoor hij de aanneemovereenkomst in 2002 heeft gesloten en daarin de volgende voorzieningen aan laten brengen: een koelkast, 157 m² vloerisolatie, 186 m² gevelisolatie, 503 m² dak- of vlieringisolatie, 40,7 m² HR++ glas, - een lage temperatuur CV, vloer- of wandverwarming aangesloten op Lage Temperatuur CV. De woning is rond 1 juli 2003 opgeleverd.

Op 24 september 2003 is de aanvraag voor toekenning van de energiepremie in verband met de aanschaf van energiebesparende voorzieningen, binnengekomen bij het energiebedrijf waarbij B is aangesloten. Het ging om een aanspraak op premie ad € 10 500. Op 27 november 2003 is de premieaanvraag afgewezen. Op 9 januari 2004 heeft het ministerie van VROM het verzoekschrift van B afgewezen en op 30 september 2004 is het bezwaar hiertegen ongegrond verklaard. Op 15 juli 2005 tenslotte deed de Raad van State uitspraak in het geding tussen B en de Minister van VROM. De Raad van State heeft het beroep ongegrond verklaard en aangegeven dat de minister van VROM het betreffende dossier moest doorzenden naar het bestuursorgaan dat inzake de premiereregeling 2002 bevoegd was. In het besluit van 5 december 2002, nr. CPP2002/3625M, gaat de staatssecretaris in op de vraag wanneer recht bestaat op energiepremie.

In geschil is of aan B terecht geen energiepremie is toegekend.

Volgens de rechtbank was de afwijzing terecht, waarop B hoger beroep aantekent.

Hof

Met ingang van 1 januari 2003 is de regeling inzake energiepremies gewijzigd. Per die datum worden energiepremies toegekend door de minister van VROM op basis van art. 15.13, eerste lid van de Wet milieubeheer en de Tijdelijke regeling energiepremies 2003. Volgens de tot 1 januari 2003 geldende regeling kon een verzoek om toekenning van energiepremie worden ingediend ter zake van de aanschaf van een apparaat of voorziening.

Zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, volgt uit het arrest van de Hoge Raad van 16 september 2005, nr. 40 516, (BNB 2005/357), dat een voorziening is aangeschaft op het tijdstip waarop deze is aangebracht en volledig is betaald. B heeft de voorzieningen pas na 1 juli 2003 volledig betaald.

Het hof stelt voorop dat B recht zou hebben gehad op energiepremie ter zake ten minste een deel van de genoemde voorzieningen, indien ofwel de oude, tot 1 januari 2003 geldende, regeling, ofwel de nieuwe, met ingang van die datum geldende, regeling doorlopend en zonder onderbreking van toepassing zou zijn geweest. De lange tijdsduur tussen sluiten van de koop-aanneemovereenkomst en feitelijke oplevering en betaling zou hem in dat geval niet zijn tegengeworpen. Verder is van belang dat de parlementaire geschiedenis ter zake van de intrekking van de oude en de invoering van de nieuwe regeling geen aanwijzing bevat dat de wetgever voor ogen stond dat personen die in 2002 voorzieningen kopen die in 2003 geleverd of betaald worden, moeten worden behandeld als bijzondere groep aan wie geen energiepremie behoort te worden toegekend. Het hof gaat er dan ook van uit dat bij de invoering van de wijziging van de regeling van energiepremies in 2003 onbedoeld geen aansluiting is gevonden tussen de

opeenvolgende regelingen. Dit gemis is deels ondervangen door onder meer genoemd besluit. Ten aanzien van B is deze aansluiting echter niet bereikt.

Aldus dreigt voor hem het gemis van energiepremie door een onbedoelde effect van de wetwijziging die geen gesloten aansluiting tot stand heeft gebracht. Daarbij komt dat B zijn gedrag niet op de wijziging in de regelgeving heeft kunnen aanpassen. Hij had de koop-aanneemovereenkomst immers al gesloten toen het voorstel dat heeft geleid tot de Wet van 12 december 2002 op 17 september 2002 bij de Tweede Kamer werd ingediend.

Het besluit is een beleidsregel. Op grond van art. 4:84 Awb handelt een bestuursorgaan overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. De doelstelling van het besluit kan worden ontleend aan hetgeen is neergelegd in onderdeel 2 van dat besluit. Daarin komt tot uitdrukking dat de staatssecretaris het ongewenst vindt dat op basis van de energiepremieregeling 2002 geen energiepremie wordt toegekend voor een voorziening die in 2002 wordt gekocht, maar pas in 2003 wordt geleverd

Uit de tekst van het besluit begrijpt het hof dat de staatssecretaris bij de totstandkoming ervan voor ogen heeft gehad dat de energiepremie wordt toegekend ter zake van de aanschaf van apparaten en voorzieningen die men in een winkel pleegt te kopen. Niet blijkt dat de staatssecretaris oog heeft gehad voor een situatie als de onderhavige, waarin de voorzieningen worden aangebracht in het kader van een overeenkomst tot aanneming van werk, waarbij er in de regel vele maanden liggen tussen de totstandkoming van de overeenkomst enerzijds en de oplevering van het werk en de betaling van de laatste termijn van de aanneemsom anderzijds.

B wordt door strikte toepassing van het besluit onevenredig in zijn belangen getroffen. Hij heeft zijn beslissing om het aanbrengen van de voorzieningen op te nemen in de aanneemovereenkomst immers mede gebaseerd op de ter zake van de aanschaf te ontvangen energiepremie. Het hof concludeert dan ook dat toepassing van het besluit in dit geval voor B gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen. Op grond van art. 4:84 Awb had de inspecteur daarom niet in overeenstemming met de in het besluit neergelegde beleidsregel moeten handelen. Hij had de aanvraag inhoudelijk moeten beoordelen op basis van de voor het jaar 2002 geldende regeling. Het hof wijst de zaak terug naar de inspecteur

De staatssecretaris heeft laten weten dat hij zijn cassatieberoepschrift intrekt. Ter toelichting merkt hij het volgende op.

Onder de feiten en omstandigheden van het geval dat onderwerp is van de uitspraak van het Hof 's-Hertogenbosch van 21 november 2008, nr. 2007/00201, kan naar mijn mening volgens de in 2002 geldende wettelijke regeling geen aanspraak worden gemaakt op energiepremie, aangezien de aanschaf van energiebesparende voorzieningen immers niet is voltooid op 31 december 2002. Voor toepassing van het in mijn beleidsbesluit van 5 december 2002, nr. CPP2002/3625M, neergelegde overgangsrecht was naar de letter en de bedoeling ook geen ruimte. Het hof heeft vervolgens echter met toepassing van art. 4:84 Awb de in mijn voornoemde beleidsbesluit vermelde datum van 2 april 2003 in feite buiten werking gesteld en daardoor geoordeeld dat de inspecteur de aanvraag alsnog inhoudelijk moet beoordelen op basis van de voor het jaar 2002 geldende regeling. Met die door het hof gevolgde aanpak en met name de door het hof gegeven reikwijdte aan art. 4:84 Awb kan ik mij niet verenigen, aangezien deze naar mijn mening blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting.

Desondanks heb ik op de navolgende gronden afgezien van het voorleggen van deze uitspraak aan de Hoge Raad. De voorliggende zaak is voor mij namelijk aanleiding geweest voor een heroverweging van mijn beleid. Die heroverweging heeft inmiddels hierin geresulteerd dat ik onder bepaalde voorwaarden uit coulanceoverwegingen met toepassing van de hardheidsclausule (art 63 AWR) goedkeur dat de inspecteur alsnog de in 2002 geldende energiepremieregeling toepast. De bekendmaking van de inhoud van dat hardheidsclausulebeleid zal plaatsvinden in de vorm van een in de Staatscourant te plaatsen beleidsbesluit. Het onderhavige geval zal zich lenen voor toepassing van dat beleid. Nu daardoor hetzelfde resultaat wordt bereikt als waartoe het Hof 's-Hertogenbosch in de uitspraak van 21 november 2008, nr. 2007/00201, heeft geoordeeld, berust ik in deze uitspraak.